

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-627/25-S
Sp. zn. ČŠIS-S-132/25-S

Název	Dětský domov a Školní jídelna, Benešov, Racek 1
Sídlo	Racek 1, 256 01 Chlístov
E-mail	racek@cbox.cz
IČO	70 843 503
Identifikátor	600 021 467
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Urbanová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Racek 1, Chlístov
Inspekční činnost na místě	25. – 27. února 2025

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a školských služeb poskytovaných dětským domovem a zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu dětského domova (dále „ŠVP“) a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Benešov, Racek 1, příspěvková organizace (dále „zařízení“)

vykonává činnost dětského domova (dále „domov“) a školní jídelny (dále „jídelna“). Zařízení je v nedostupné a nepodnětné lokalitě, což je rizikový faktor.

Nejvyšší povolený počet lůžek v domově je 32, v době inspekční činnosti jich bylo obsazeno 31. Přítomno bylo 29 dětí, jedno mělo povolen dlouhodobý pobyt v rodině, zletilý chlapec byl v době inspekční činnosti v domově mládeže střední školy. Třicet dětí bylo v zařízení umístěno na základě soudem nařízené ústavní výchovy a zletilý chlapec setrval na základě smlouvy o prodlouženém pobytu do ukončení studia. Výchovně vzdělávací činnost probíhala ve čtyřech rodinných skupinách (dále „RS“). Osm dětí předškolního věku dochází do mateřské školy (dále „MŠ“), 22 dětí plní povinnou školní docházku a jeden žák se vzdělává ve střední škole. U deseti dětí školské poradenské zařízení diagnostikovalo speciální vzdělávací potřeby.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka zařízení (dále „ředitelka“) působí v domově dlouhodobě, což je patrné ve všech oblastech jeho chodu. Platná koncepce rozvoje zařízení časově neodpovídá termínu zřizovatelem plánované transformaci. Ředitelka velkou část svých pravomocí delegovala na vedoucí vychovatelku, která je nově ve funkci od září 2024, a sociální pracovníci. Řízení domova je však založeno pouze na bázi důvěry k pracovníkům, jejich loajalitě, kolegiaritě a vzájemném neformálním sdílení informací o chodu zařízení a jednotlivých dětech. Povinná dokumentace zařízení sice obsahuje všechny povinné údaje, ale je vedena v listinné podobě, nepřehledně, heslovitě a bez konkrétních údajů. Absence formálních pravidel předávání informací o dětech výrazně ztěžuje jejich přenos. Kontrolní a hospitační činnost probíhá nesystematicky a neslouží k evaluaci chodu zařízení.

Nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti nebyly odstraněny, přetrvává nízká provázanost programů rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“) s týdenními a ročními plány domova. Komunitní styl výchovného působení neodpovídá rodinnému typu dětského domova, další vzdělávání pedagogických pracovníků je stále nedostatečné včetně jejich motivace k němu, opatření ve výchově jsou využívána minimálně, není zaveden elektronický evidenční systém.

Výchovně vzdělávací činnosti zajišťuje 15 vychovatelů (z toho dva muži) včetně ředitelky a dvě asistentky pedagoga. Tři vychovatelé a jedna asistentka nejsou kvalifikováni, ředitelka kvalifikované pracovníky hledá. Tým dále doplňuje bezpečnostní pracovník. Pedagogický sbor je dlouhodobě nestabilní, dochází k četnému střídání personálu, proto má každá RS pouze dva kmenové vychovatele a ostatní se u RS dle potřeby střídají.

Přímou pedagogickou činnost ve všední dny má část denních vychovatelů stanovenou od 6:00 do 8:00 hodin, následně pokračují od 14:00 do 20:00 hodin, část má směnu od 14:30 do 20:00 hodin. Přes den je vždy přítomen jeden vychovatel, který má nepřímou pracovní činnost s pobytem na pracovišti. V ní se stará jak o nemocné děti, tak pravidelně zajišťuje návrat dětí z MŠ služebním vozem a pečuje o ně v době odpoledního odpočinku do příchodu dalších vychovatelů. Noční směny jsou zajištěny pouze jedním pracovníkem, asistentem pedagoga nebo bezpečnostním pracovníkem pro všechny RS. Vzhledem k počtu a věkovému složení dětí představuje nastavená péče v nočních hodinách bezpečnostní riziko, děti tak v případě potřeby nemají odpovídající pedagogickou podporu.

Efektivní posilou týmu je psychologka, která v zařízení působí pravidelně jeden den v týdnu. Pracuje zejména s dětmi s výchovnými obtížemi, ale napomáhá také s adaptací nově přijatých dětí. Děti se na ni obrací se svými vztahovými aj. problémy. V rozhovorech

s inspektory děti uváděly, že jim její přítomnost velmi pomáhá. S jinými odborníky (etoped, speciální pedagog) zařízení nespolupracuje.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je formální, není provázaný s potřebami zařízení. Frekvence účasti na vzdělávání je celkově velmi nízká. Chybí zejména systematické vzdělávání zaměřené např. na rizika vzniku sociálně-patologických jevů, práci s náročným chováním atd.

Prostorové uspořádání domova je nevhodné, neodpovídá rodinnému typu zařízení. RS nemají své vlastní prostory, neustále dochází k prolínání RS, není zajištěno soukromí dětí, není podporována sounáležitost členů RS. Ložnice dětí jsou vybavené starším nábytkem. K uložení cenných věcí mohou děti využít zamykatelné zásuvky na pracovních stolech, které však nemají v ložnicích, ale jsou umístěny v centrálních učebnách RS, které se na noc zamykají. Obývací pokoje dětí jsou vybaveny standartně, chybí však kuchyňky či kuchyňské kouty, kde by děti mohly připravovat samostatně stravu. Celkově prostory zařízení nepůsobí útulně, esteticky a přívětivě. Na některých RS chybí výzdoba nebo místo pro vystavení osobních fotografií či vzpomínkových předmětů. Zařízení nedisponuje cvičným bytem, což omezuje možnosti přípravy dětí na samostatný život po opuštění domova.

Zcela nevhodné je sociální zařízení, kdy chlapci a dívky mají k dispozici pouze jednu společnou umývárnu se čtyřmi sprchovými kouty a čtyřmi malými vaničkami pro nejmenší děti. Toalety dívek jsou umístěny v patře, toalety chlapců v přízemí, přičemž v obou jsou také malé záchody pro nejmenší děti, které však stojí zcela volně v prostoru a ostatní děti kolem nich musí procházet do kabinek. Vzhledem k tomu, že je v zařízení umístěno mnoho dětí předškolního věku, včetně tříletého chlapce, inspektoři během inspekční činnosti opakovaně zaznamenali, že chlapci chodili na dívčí toalety, neboť by do nižšího patra nedoběhli včas.

Investicí zřizovatele je dětský domov od předešlé inspekční činnosti vybaven novými vozy a přístavbou na zahradě k umístění hraček. Děti mají na zahradě k dispozici malý plastový domeček, pískoviště a nefunkční bazén. Přestože je na ní dostatek prostoru pro další herní prvky, nejsou zde žádné umístěny. Účelové prostředky a sponzorské dary posílily fond digitálních technologií a zajištění volnočasových prázdninových aktivit dětí. Děti jezdí v zimě na ozdravné pobyty na hory, v létě se účastní četných táborových aktivit.

Děti se v době školního vyučování stravují ve školních jídelnách mateřských a základních škol, do nichž dochází. Jídlna zařízení zajišťuje celodenní stravování, a to i v době víkendů či prázdnin. Děti nejsou systematicky vedeny k přípravě jídla, povědomí o cenách potravin a stolování. Není tak posilována jejich finanční gramotnost a příprava na samostatný život.

Vchody do budovy jsou zajištěny proti nepovolaným osobám. Počet úrazů je dlouhodobě nulový.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Při přijetí do zařízení jsou děti formálním způsobem seznamovány s vnitřním řádem zařízení a se svými právy a povinnostmi. Při rozhovorech školních inspektorů s dětmi bylo patrné, že část dětí, včetně nově přijatých, svá práva a povinnosti z vnitřního řádu nezná, případně inspektorům sdělovaly jiná práva a povinnosti, než v něm jsou uvedeny. Zařízením dobře vizuálně zpracovanou brožuru pro nově přijaté děti, modifikovanou dle jejich věku, děti neznaly a nebyla jim volně přístupná. Při zařazování dětí do RS zařízení respektuje sourozenecké vazby, avšak v ložnicích nejsou děti umístěny podle příslušnosti k určité RS, ale zejména dle věku a pohlaví.

Klíčovými pracovníky dětí jsou vychovatelé určené RS, kteří dětem zajišťují jejich základní potřeby a také kontakty se školou. Většina pedagogů prokazovala znalost individuálních potřeb dětí, informace o dětech spolu sdílí neformálně také pomocí WhatsApp skupiny. PROD jsou zpracovány formálně, rozvojové cíle v nich nejsou dostatečně konkretizovány, včetně vhodných prostředků potřebných k jejich dosažení. V pololetí jsou nedostatečně vyhodnoceny, často jednoslovně – např. „pokračovat“ nebo „prohlubovat“. Toto vyhodnocení slouží zároveň jako plán rozvoje pro další pololetí. Z inspekčních zjištění vyplývá, že značná část PROD není vypracovávána a vyhodnocována ve spolupráci s dítětem. To je s ním pouze následně seznámeno, čímž se významně snižuje možnost jeho identifikace s cíli programu.

Nedostatečně zpracované týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti navazují na obecný roční plán výchovně vzdělávací činnosti a nejsou nijak provázány s úkoly v PROD jednotlivých dětí. Programy jsou čistě prakticky zaměřené, téměř nezahrnují volnočasové aktivity, v domově neprobíhají žádné pravidelné zájmové činnosti. Děti se jich neúčastní ani v základních školách, které navštěvují (s výjimkou dvou nejstarších dětí, které se na kroužek zvládnou dopravit samy). Děti v rozhovorech s inspektory uváděly, že by se rády kroužků účastnily, ale není jim to umožněno kvůli dopravě zpět do zařízení, poslední autobus do obce přijíždí ve 14:30. Žáci staršího školního věku mají vzhledem k umístění domova malé možnosti volnočasových aktivit a kontaktů s vrstevníky, které by vedly k uspokojování jejich přirozených potřeb navazovat vrstevnické vztahy.

Hospitační činnost inspektorů byla realizována především v odpoledních a podvečerních aktivitách. Průběh aktivit byl velmi ovlivněn nevhodnou organizací činností a příjezdem dětí ze škol.

Po obědě cca ve 13 hodin byly přivezeny děti z MŠ a uloženy k odpolednímu odpočinku. Děti tráví s vrstevníky pouze dopoledne, odpoledne jsou pouze v domově, jejich socializace je tak nízká. Ostatní děti se po návratu ze škol převlékly, stihly vyklidit aktovky a musely se odebrat na společně organizovanou svačinu ve školní jídelně. Po svačině se děti ve společné pracovně připravovaly s vychovateli na školu, přičemž všechny včetně předškolních dětí musely dlouhou dobu sedět u svých stolů. Vychovatelé se jim průběžně věnovali, nicméně děti se vzájemně rušily, efektivita takto organizované přípravy na školu byla minimální.

Poté, co se děti připravily do škol, již nebyla zaznamenána žádná řízená činnost (výtvarná, rukodělná, hudební aj.). Děti si samostatně hrály v obývacích pokojích, případně v ložnicích odpočívaly, četly si nebo byly na mobilním telefonu. Pouze část jedné RS šla na procházku do blízkého lesa.

V půl šesté se podávala společná večeře, opět ve školní jídelně. Děti v rozhovorech s inspektory uváděly, že jim často strava nechutná, přičemž jídelníček nemohou ovlivňovat, pouze ojedinele se vaří tzv. na přání, kdy jídelna uvaří dle přání konkrétního dítěte jídlo. Např. ke svačině bylo v době inspekční činnosti všechno pečivo namazáno stejnou pomazánkou, děti neměly na výběr, zda pomazánku chtějí či ne. Děti nemají volný přístup k ovoci a zelenině, příp. mléčným výrobkům. V případě, že mají ještě hlad, musí požádat vychovatele o další jídlo, kdy se většinou jedná o nespotebované pečivo.

Při inspekční činnosti bylo zjištěno, že pokud chce dítě na vycházku, musí se předem zapsat do knihy vycházek. Děti v rozhovoru uváděly, že je to nepraktické. Pokud ve škole starší žáci např. zjistí, že spolužáci jdou po škole např. do cukrárny, nemohou jít spontánně s nimi, protože si nezapsali na ten den vycházku. Telefonicky o vycházku požádat nemohou. Dále děti uváděly, že na vycházku samostatně mohou až od 10 let, dříve se prý vůbec nesmí, takto jim byly podány informace o jejich právech vychovateli.

Děti si v rozhovorech s inspektory stěžovaly na to, že jsou jim odebírány jejich mobilní telefony, což vyplynulo také ze zápisů z pedagogické rady a ze zápisů ze „Sezeníček“ s dětmi. Děti uváděly, že nemohou samy volat domů z telefonu zařízení, musí čekat, až je jim zavoláno. Podle knihy „Telefonické hovory dětí“ v roce 2025 nevolalo z telefonu zařízení komukoli žádné dítě z domova, v roce 2024 se uskutečnil jeden hovor, v roce 2021 hovory dva. Dětem je tak upírán kontakt s jejich zákonnými zástupci.

Z rozhovorů inspektorů s dětmi vyplývalo, že se děti sice mohou obracet se svými požadavky a obtížemi na vychovatele podle svých osobních preferencí, současně však uváděly, že jejich požadavky nebyly vyslyšeny. Děti s inspektory hovořily otevřeně a uvolněně, byly komunikativní, přátelské a zdvořilé. Více než polovina dětí hodnotila průběh pobytu v dětském domově negativně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení se zabývá výsledky vzdělávání dětí, přičemž úzce spolupracuje zejména s místní základní školou, kde se vzdělává většina školou povinných dětí domova. Tři děti dojíždí do speciální školy. Případné ohrožení školním neúspěchem je řešeno individuálně zvýšenou péčí vychovatelů. Výběr střední školy probíhá vždy dle přání dětí s ohledem na jejich dosavadní prospěch.

Děti v rozhovorech s inspektory uváděly, že se nemohou vyjadřovat ke svému hodnocení a že jim také není často známo. Zařízení dlouhodobě uděluje jen malé množství opatření ve výchově, a to pouze kladná. V loňském roce udělila opatření dvě, letos jedno. Případné nevhodné chování dětí je řešeno vedoucí vychovatelkou pomocí rozhovorů s dětmi, včetně chování závažnějšího charakteru, které dle vnitřního řádu zařízení mělo být řešeno výchovným opatřením (např. krádež).

Děti se na chodu zařízení prakticky nepodílejí. V rámci tzv. „Sezeníček“ jsou probírány zejména provozní záležitosti, kdy jsou děti seznamovány s již naplánovanými aktivitami, případně organizačními záležitostmi. Aktivní zapojení dětí do správy v rámci rozvoje občanských a sociálních kompetencí se dlouhodobě nedaří. Aktuální běžné problémy soužití řeší děti s vychovateli, stížnosti se prakticky nevyskytují. Děti však v rozhovorech s inspektory uváděly, že neví, komu by si mohly mimo zařízení stěžovat, neznaly kontakty na své sociální pracovníky, ani je neměly nikde volně k dispozici.

Preventivní aktivity, které v zařízení probíhají, jsou spíše nespecifického rázu, avšak vzhledem k lokalitě, v níž se domov nachází, je výskyt sociálně–patologických jevů minimální. Systematická prevence není realizována.

Podpora rodinných a sourozeneckých vazeb dětí není příliš efektivní, přestože jsou umístěny ve stejných RS. Návrat dětí do biologických rodin se zařízení dlouhodobě daří, je zajištěna také hostitelská péče. Aktuálně 11 dětí ze zařízení nejezdí na pravidelné návštěvy do rodiny.

Kapesné je dětem vypláceno pravidelně. Všechny děti však mají peníze uloženy u určených vychovatelů, mohou si je tedy vybírat pouze v době, kdy má daný vychovatel službu, neboť ostatní vychovatelé nemají k zamčeným peněžům přístup. Starším dětem zařízení nezakládá účty, i tyto děti mají celé kapesné u vychovatelů, čímž není dostatečně podporován rozvoj jejich finanční gramotnosti.

Příprava dětí na praktický život v zařízení prakticky neprobíhá a nemohou ovlivňovat průběh výchovně vzdělávacího procesu.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Opatření k odstranění nedostatků zjištěných při předešlé inspekční činnosti nebyla účinná.
- Od školního roku 2024/2025 došlo ke změně vedoucí vychovatelky.
- Dětský domov se vybavil novými vozy, byla zrealizována přístavba na zahradě k umístění hraček.

Silné stránky

- Zařízení umožňuje dětem trávit většinu letních prázdnin na pobytových akcích, čímž je posilována jejich socializace do vrstevnického kolektivu. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Doporučené Standardy kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče nejsou v mnoha oblastech dostatečně implementovány. (1.1)
- Noční péče je v některých dnech zajištěna pouze nepedagogickým pracovníkem, dětem tak není poskytována kvalifikovaná pedagogická podpora. Vzhledem k počtu a věkovému složení dětí představuje nastavená péče v nočních hodinách jedním pracovníkem ve čtyřech rodinných skupinách bezpečnostní riziko. (1.4)
- Neefektivní kontrolní činnost se negativně odráží v průběhu poskytování výchovně vzdělávací činnosti i ve vedení povinné dokumentace. (2.1)
- Prostorové a materiální vybavení domova je nedostatečné, neodpovídá dětskému domovu rodinného typu. Absence jednotného elektronického evidenčního systému znemožňuje efektivní přenos informací o dětech i chodu domova. (2.4)
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků je nedostatečné včetně jejich motivace k němu. (3.5)
- Plány rozvoje osobnosti dítěte jsou zpracovány formálně, nedostatečně jsou stanoveny konkrétní úkoly u jednotlivých dětí, které následně nejsou zohledňovány v týdenních plánech. (4.1)
- Děti nejsou systematicky vedeny k přípravě na samostatný život po opuštění zařízení. (5.3)
- Nesystematická evaluace činnosti zařízení neumožňuje úpravu výchovných cílů a přístupů podle aktuálních potřeb umístěných dětí. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zvýšit kvalitu poskytované péče systematickým zaváděním Standardů kvality péče o děti ve školských zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče.

- Nastavit účinné kontrolní a řídicí mechanismy a zavést vnitřní elektronický informační systém umožňující efektivní vyhodnocování poskytované péče.
- Systematicky podporovat u dětí rozvoj kompetencí potřebných pro samostatný život po odchodu ze zařízení (finanční gramotnost, příprava jídla, občanské kompetence apod.), zřídit cvičné bydlení pro děti před plánovaným odchodem ze zařízení.
- Konkrétní úkoly z plánů rozvoje osobnosti dítěte zohledňovat v týdenních plánech činnosti rodinných skupin, oboje vypracovávat ve spolupráci s dětmi, aby mohlo dojít k větší identifikaci se stanovenými cíli.
- Zvýšit angažovanost dětí na chodu zařízení, zefektivnit správu a podporovat její aktivní fungování.
- Více využívat opatření ve výchově k posilování pozitivního chování dětí.
- Zvýšit četnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, vzdělávání plánovat s ohledem na specifické potřeby domova.
- Rozšířit možnosti využívání venkovního areálu dětského domova, zřídit herní prvky vhodné pro všechny věkové kategorie.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského zařízení ve lhůtě do 15 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o školském zařízení z rejstříku škol a školských zařízení, z výkaznictví školského zařízení a z webových stránek www.ddracek.cz, stav k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace týkající se řízení a autoevaluace subjektu, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
3. Koncepce rozvoje školského zařízení z 1. ledna 2025
4. Personální dokumentace (vzorek), k termínu inspekční činnosti
5. Vnitřní řád dětského domova a vnitřní řád školní jídelny, účinné k termínu inspekční činnosti
6. Záznamy z porad vychovatelů a z pedagogické rady, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
7. Plány a programy výchovně – vzdělávací činnosti dětského domova, k termínu inspekční činnosti
8. Evidence dětí v dětském domově (plánování, denní záznamy rodinných skupin), vedená k termínu inspekční činnosti (vzorek)

9. Osobní spisy a programy rozvoje osobnosti dítěte dětí evidovaných v dětském domově k termínu inspekční činnosti (vzorek)
10. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona, stav k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Marina Ulbertová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Klára Kahounová, školní inspektorka

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

17. března 2025